

14 Οκτωβρίου 1066

Γουλιέλμος ο Κατακτητής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Καθώς οι Ρωμαίοι αποχωρούσαν, Σκοτσέζοι και Πίκτοι από τον Βορρά τη λεηλατούσαν. Οι Κέλτες και οι άλλοι παλιοί κάτοικοι του νησιού ζήτησαν βοήθεια από τους πειρατές της Γιουτλάνδης (στα βόρεια της Δανίας). Ήταν Ιούτοι, Άγγλοι και Σάξονες που ανταποκρίθηκαν τον 6ο αιώνα μ.Χ. αλλά συμπεριφέρθηκαν ως κατακτητές. Στα 549, δημιούργησαν τη Σαξονική επταρχία, ιδρύοντας επτά ανεξάρτητα βασίλεια, τα κατοπινά δουκάτα και τις κομητείες. Έναν αιώνα αργότερα, ο Έλληνας μοναχός Θεόδωρος δίδαξε στο νησί τον χριστιανισμό και, το 669, έγινε ο πρώτος αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρι. Όμως, από τον 8ο αιώνα, Βίκινγκς πειρατές εξορμούσαν από τη Δανία και λεηλατούσαν και την Αγγλία, κυριεύοντας τ' ανατολικά της παράλια.

Ήταν το 871, όταν στο θρόνο του Ουέσεξ ανέβηκε ο Αλφρέδος ο Μέγας (849 - 900). Κατάφερε να διώξει του επιδρομείς και να ενώσει τα επτά βασίλεια σε ένα. Οι Δανοί επανήλθαν με τον βασιλιά τους Κανούτο Β' (1017 - 1035) που ένωσε Δανία, Αγγλία και Νορβηγία, δημιουργώντας τη Μεγάλη Αυτοκρατορία του Βορρά. Ο γιος του, Χάρολντ Α', έγινε βασιλιάς της Αγγλίας αλλά ο Εδουάρδος ο Εξομολογητής (1004 - 1065) κατόρθωσε να απαλλαγεί από τους Δανούς και να βάλει τα θεμέλια ενός κράτους.

Απόγονοι των Βίκινγκς, οι Νορμανδοί λεηλατούσαν τη Γαλλία από τα τελευταία χρόνια της βασιλείας του Καρλομάγνου (βλ. 25.12.800). Από τα 912, ο βασιλιάς της Γαλλίας τους παραχώρησε τη βορειοδυτική περιοχή της χώρας του, με αντάλλαγμα να σταματήσουν τις επιδρομές. Είναι η περιοχή που ονομάζεται Νορμανδία. Όταν πέθανε ο Εδουάρδος ο Εξομολογητής, δούκας της Νορμανδίας ήταν ο Γουλιέλμος (1028-1087). Οι Άγγλοι ανακήρυξαν βασιλιά τους τον Χάρολντ Β' (γεννήθηκε το 1022) αλλ' ο Γουλιέλμος βρήκε πως ήταν ευκαιρία να πάρει το νησί. Πέρασε τη Μάχη κι έκανε απόβαση στο Σόσεξ.

Άγγλοι και Νορμανδοί συναντήθηκαν στο Άστιγξ του Σόσεξ, στις 14 Οκτωβρίου 1066. Ο βασιλιάς Χάρολντ έπεσε στη μάχη. Οι Νορμανδοί νίκησαν και η Αγγλία απέκτησε βασιλιά τον Γουλιέλμο Α' τον Κατακτητή, όπως ονομάστηκε. Στους επόμενους τέσσερις αιώνες, ο ανταγωνισμός ανάμεσα στην Αγγλία και τη Γαλλία, για το ποια θα επιβληθεί στην άλλη, υπήρξε αιματηρός.

1784: Γεννιέται ο βασιλιάς της Ισπανίας την χρονιά 1808 (οπότε ο Ναπολέων τον έκλεισε σ' έναν πύργο) και την περίοδο 1814 - 1833, Φερδινάνδος Ζ'. Στα χρόνια της βασιλείας του, ο Σιμόν ντε Μπολιβάρ ξεσήκωσε επαναστάσεις στις υπερατλαντικές κτήσεις με αποτέλεσμα να χάσει η Ισπανία, μέχρι το 1826, όλες τις αποικίες της στην Αμερική.

1806: Ο Ναπολέων νικά τους Πρώσους και τους Σάξονες στη μάχη της Τζένα και ολοκληρώνει την κατάκτηση της Πρωσίας μέσα σε έξι εβδομάδες.

1809: Υπογράφεται η συνθήκη της Βιέννης με την οποία η Αυστρία παραχωρεί την Τεργέστη και την Ιλλυρία στη Γαλλία, την Γαλικία στην Πολωνία και την Ρωσία και μια γερμανική περιοχή στην Βαυαρία.

1882: Γεννιέται ο Ιρλανδός πολιτικός Έιμον ντε Βαλέρα. Έγινε πρόεδρος του Σιν Φέιν κατά την περίοδο 1917 - 26, πρωθυπουργός το 1932 - 59, με δύο σύντομες διακοπές, κι έπειτα πρόεδρος μέχρι το 1973.

1930: Γεννιέται ο Μομπούτου Σέσε Σέκο (Ζοζέφ Ντεζιρ Μομπούτου). Δημοσιογράφος κι έπειτα στρατιωτικός, κατέλαβε τον Νοέμβριο του 1965, την εξουσία του Ζαΐρ, τότε γνωστού ως Κονγκό, που είχε ερημωθεί εξαιτίας του εμφυλίου. Είχε προηγηθεί η ανεξαρτητοποίησή του από το Βέλγιο. Ανατράπηκε τον Μάιο του 1997 και πέθανε εξόριστος

τον Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου μετά από μακροχρόνια μάχη με τον καρκίνο.

1939: Τορπιλίζεται και βυθίζεται από γερμανικό υποβρύχιο στο Σκάπα Φλόου της βόρειας Σκοτίας, το βρετανικό θωρηκτό «Βασιλική Βελανιδιά». Πάνω από 800 ανθρώπινες ζωές χάθηκαν.

1944: Ο στρατάρχης Έργουϊν Ρόμελ, γνωστός ως «Αλεπού της ερήμου», διάσημος για τις νίκες του ως αρχηγός του «Άφρικα Κορπ» στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, παίρνει χάπια κυανίου και πεθαίνει πριν να συλληφθεί με την κατηγορία ότι είχε επαφές με αντιχιτλερικούς συνωμότες. Είχε γεννηθεί το 1891.

1944: Βρετανικά και ελληνικά στρατεύματα μπαίνουν στην απελευθερωμένη Αθήνα, μετά την αποχώρηση των Γερμανών δυο μέρες νωρίτερα.

1994: Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ, Γιτζάκ Ράμπιν, ο υπουργός Εξωτερικών Σιμόν Πέρες, και ο πρόεδρος της PLO, Γιασέρ Αραφάτ, μοιράζονται το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.

1995: Παραπέμπεται να δικάσθει με την κατηγορία της διαφθοράς ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας, Σίλβιο Μπερλουσκόνι.

2001: Λήγει το 6^ο συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, με την επανεκλογή του Κώστα Σημίτη ως προέδρου του κόμματος: Ζήτησε «καθαρή και δυνατή εντολή» και έλαβε το 71,16% των ψήφων.

2007: Τρεισήμισι εκατομμύρια Ιταλοί ψηφίζουν για τον ηγέτη του υπό δημιουργία (κεντροαριστερού) Δημοκρατικού Κόμματος. Ο δήμαρχος της Ρώμης, Βάλτερ Βελτρόνι, εκλέγεται πρόεδρος με το 76% των ψήφων.

2008: Υποβάλλουν τις παραιτήσεις τους οι δυο εισαγγελείς (Ελένη Σωτηροπούλου και Ηλίας Κολιούσης) που διερευνούν το σκάνδαλο της μονής Βατοπεδίου, καταγγέλλοντας παρεμβάσεις στο έργο τους. Ο πρωθυπουργός αναγκάζεται να φέρει το θέμα στη βουλή. Τις ανακάλεσαν τρεις εβδομάδες αργότερα, μετά τη δικαίωσή τους.

2010: Παρουσία του προέδρου της Δημοκρατίας, Κάρολου Παπούλια, εγκαινιάζεται η «Ογκολογική Μονάδα Παιδων Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη - Ελπίδα», το πρώτο ελληνικό νοσοκομείο για παιδιά με καρκίνο.

2020: Μια εβδομάδα μετά τη καταδίκη της «Χρυσής Αυγής» ως εγκληματικής οργάνωσης, το δικαστήριο ανακοινώνει τις ποινές των καταδικασθέντων: Ισόβια για τον Γιώργο Ρουπακιά (δολοφόνο του Παύλου Φύσσα), από 13 χρόνια και έξι μήνες οι Νίκος Μιχαλολιάκος, Ηλίας Κασιδιάρης, Γιάννης Λαγός, Ηλίας Παναγιώταρος, Χρήστος Παππάς και Γιώργος Γερμενής, 10 χρόνια ο Αρτέμης Ματθαϊόπουλος και σε μικρότερες ποινές οι υπόλοιποι.

Η 14^η Οκτωβρίου στον πολιτισμό

14 Οκτωβρίου 1990

Ο Λέοναρντ Μπερνστάιν

Ήταν ο πρώτος γεννημένος στις Ηνωμένες Πολιτείες μαέστρος που διεύθυνε ορχήστρα στη Σκάλα του Μιλάνου. Κι ο πρώτος Αμερικανός που διεύθυνε τη Φιλαρμονική της Νέας Υόρκης. Ο Λέοναρντ Μπερνστάιν γεννήθηκε στο Λόρενς της Μασαχουσέτης στις 25 Αυγούστου 1918, έπαιζε πιάνο στα δέκα του, τέλειωσε το Χάρβαρντ στα 1939 και φοίτησε ως το 1941 στο ίδρυμα μουσικής Κέρτις, στη Φιλαδέλφεια. Στα 1943, διορίστηκε βοηθός μαέστρου στη Φιλαρμονική της Ν. Υόρκης, όπου, στις 14 Νοεμβρίου, κλήθηκε απροσδόκητα να αντικαταστήσει τον Μπρούνο Βάλτερ. Άρπαξε την ευκαιρία από τα μαλλιά και κατάφερε να καθιερωθεί. Του καταλόγιζαν ότι διεύθυνε με επιδεικτικό ύφος αλλά του αναγνώριζαν ότι προσέλκυσε πολλούς νέους στην κλασική μουσική. Ως συνθέτης, έγινε πολύ δημοφιλής μη διστάζοντας να ανακατέψει βιβλικά θέματα, εκκλησιαστική μουσική και τζαζ. Ως διευθυντής της Φιλαρμονικής, περιόδευσε στη Λατινική Αμερική, την Ευρώπη, τη Ρωσία και την

Ιαπωνία. Έγραψε μουσική για πληθώρα μιούζικαλ που γυρίστηκαν ταινίες αλλά έμεινε γνωστός για τη μουσική του στο Γουέστ Σάιντ Στόρυ. Παραιτήθηκε στα 72 του, εξαιτίας της εύθραυστης υγείας του, σχεδόν μία εβδομάδα πριν από τον θάνατό του. Πέθανε στις 14 Οκτωβρίου 1990.

1843: Το «Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας» του Ουίλιαμ Σαίξπηρ παρουσιάζεται στο Πότσδαμ της Πρωσίας, επενδυμένο με μουσική του Φελίξ Μέντελσον.

1947: Ο Τσαρλς Γίγκερ είναι ο πρώτος πιλότος που έσπασε το φράγμα του ήχου, πετυχαίνοντας ταχύτητα 1078 χλμ. την ώρα. Το αεροπλάνο του Μπελ Χ-1 αποσπάστηκε από την κοιλιά ενός Β - 29, που βρισκόταν σε πτήση.

1959: Πεθαίνει ο ηθοποιός Ερολ Φλιν που είχε γεννηθεί στην Τασμανία. Έγινε γνωστός με τους ρόλους του σε ταινίες όπως ο «Κάπτεν Μπλαντ», στις οποίες υποδύοταν τον πειρατή.

1964: Ο Αμερικανός υπέρμαχος των δικαιωμάτων των μαύρων, Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, βραβεύεται με το Νόμπελ Ειρήνης.

1977: Πεθαίνει από καρδιακή προσβολή σε γήπεδο του γκολφ της Μαδρίτης, ο Αμερικανός ηθοποιός και τραγουδιστής, Μπιγκ Κρόσμπι. Τον θυμόμαστε για τις ταινίες του με τον Μπομπ Χόουπ, όπως «Ο δρόμος προς...» και για την δική του εκδοχή των «Ασπρων Χριστουγέννων».

2007: Ξεκινά η «μεταφορά του αιώνα», με τη Λίθο της ζωφόρου του Παρθενώνα που παριστάνει νέο να πηγαίνει βόδια για τη θυσία στην πομπή των Παναθηναίων (2,2 τόνων, 2.245 χρόνων) να «πετά» με επιτυχία από το παλαιό στο νέο Μουσείο της Ακρόπολης.

2017: Η αθλήτρια του επί κοντώ, Κατερίνα Στεφανίδη, αναδεικνύεται κορυφαία αθλήτρια της Ευρώπης για το 2017. Είχε αναδειχθεί ολυμπιονίκης και πρωταθλήτρια κόσμου και Ευρώπης.